

Aanpassing van het telformulier

Het telformulier heeft ten opzichte van vorig jaar een paar kleine wijzigingen ondergaan. Dit was nodig omdat er regelmatig gelijksoortige fouten bij het invullen van het formulier werden gemaakt.

De meeste moeilijkheden gaf het toekennen van de presentieklassen. Veelal werd dit niet, of niet consequent ingevuld, of werden de afkortingen van de verschillende klassen met elkaar verward. Vandaar dat we nu over zijn gegaan op het gebruik van cijfers (0 t/m 3) in plaats van letters (Z, A, ZA):

- 0 = de soort ontbreekt.
- 1 = de soort is zeldzaam: er is een populatie van slechts enkele volwassen exemplaren aanwezig.
- 2 = de soort is algemeen: er is een populatie van enkele tientallen volwassen exemplaren aanwezig.
- 3 = de soort is zeer algemeen: er is een populatie van meer dan honderd volwassen exemplaren aanwezig.

Bij het toekennen van deze presentieklassen gaan we uit van het aantal volwassen dieren dat van dat water gebruik maakt voor de voortplanting. Als er echter eieren of larven worden geteld, in plaats van het aantal volwassen dieren, moet dit dus worden geëxtrapoleerd naar het aantal volwassen dieren dat hiervoor verantwoordelijk is. Zo kan je er bij het tellen van het aantal eiklumpen grofweg vanuit gaan dat voor iedere eiklomp twee volwassen dieren aanwezig moeten zijn geweest. Maar je moet er bijvoorbeeld ook rekening mee houden dat één eisnoer van de gewone pad, enkele honderden larven op kan leveren. Om het toekennen van de presentieklassen iets te vergemakkelijken hebben we hier op het waarnemingsformulier aankruisvakjes voor gemaakt. Ook het noteren van de verschillende groene kikkers van het *Rana esculenta* complex leverde de nodige verwarring op. Hierop wordt verderop in deze *Mededelingen* ingegaan.

Padden in de put

Klaas Zandstra

Sinds enige jaren worden in Heerenveen overal zogenaamde minirotondes aangelegd. Een prachtig systeem voor het verkeer, maar een ware ramp voor amfibieën. Want deze wegen worden allemaal 'aangekleed' met tien centimeter hoge (en schuin-oplopende) trottoirbanden en om de ± 200 meter een overstort-putje voor regenwater.

Trekkende padden, kikkers en salamanders die zo'n weg oversteken komen in grote getale in die putjes terecht en kunnen er niet meer uit. Een aantal dieren zal via de overstort (bij regen) in een bermsloot terecht komen. Het grootste deel spoelt echter het riool in, al dan niet doodgegaan door de ongezonde omstandigheden of voedselgebrek. In mei 1997 heb ik zelf bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie gezien dat er duizenden dode padden en kikkers rondreven in gezelschap van tampons en condooms. Echt een ontzettend naar gezicht

Vijf jaar geleden, toen tijdens het spelen met een kind de stuiterbal een putje inrolde, ontdekte ik ook al bij toeval tien padden en twee bruine kikkers in het putje. Snel een emmertje gehaald en de dieren eruit geholpen. In de loop van twee uur heb ik nog ongeveer dertig putjes gecontroleerd, en meer dan 110 padden, 40 kikker en 12 salamanders bevrijd.

Tegen de achtergrond van de achteruitgang van amfibieën is dit een ontoelaatbare aanslag op populaties van naar het water trekkende amfibieën. Voor de duidelijkheid, dit probleem speelt heus niet alleen in Heerenveen. Het lijkt mij dan ook van het grootste belang dat er een oplossing bedacht wordt. Uit ervaring weet ik dat gaasroosters snel verstopt raken. Misschien is er een uitklim-trapje te bedenken? Beter zou een paddentunnel zijn, gecombineerd met een geleidingsrasters. Ik hoop van harte dat iedereen de ernst van het aangedragen probleem inziet en in zijn of haar omgeving probeert hier iets aan te veranderen.